

Intézetünk alapítójától...

Az Alkalmazott Egészségtudományi és Egészségfejlesztési Intézet 2016-ban egy nagyszerű kezdeményezéssel közzétette a rekreációs szervezés és egészségfejlesztés BSc szakos, egészségfejlesztés specializációban részt vett harmadéves hallgatók szakmai vizsgájára készült munkáinak egy szerkesztett, rövidített változatát. Az idén így már hagyományteremtően ismét megjelennek ezek az összefoglalók a friss számban.

A BSc képzések Magyarországon még rövid tapasztalattal rendelkeznek. Ez a közel egy évtized azért lehetőséget kínál néhány gondolat megfogalmazására. Ezek a többnyire hároméves BSc szakok képzési célként alapos, a képzéshez igazodó elméleti tudást, az elméleti tudás alkalmazását magába foglaló módszertani repertoárt és a kettő kipróbálását, megtapasztalását biztosító lépcsőzetesen felépített terepgyakorlatot foglalnak magukba.

Az Intézet szerencsés helyzetben volt, mert a BSc képzés indítása előtt már több graduális és posztgraduális képzéssel rendelkezett, amelyek hasonló célokat valósítottak meg.

Tapasztalatunk szerint a három cél mindegyike azonos súlyt kell hogy képviseljen a teljes képzési folyamatban, ugyanis csak ennek maradéktalan teljesülése teszi lehetővé, hogy a szakmai felkészítés, felkészülés a képzési céloknak megfeleljen, és mint egy nagyszerű indikátor, azok a munkák megszülethessenek, amelyeket az olvasó maga előtt lát, és megismerhet. Büszkén mondhatjuk, hogy – bár mint mindig, a teljesítményekben van eltérés – minden hallgató, és minden a szakon oktató orvos, pszichológus, szociológus, testnevelő, filozófus, közgazdász és neveléstudományi szakember kiválóan vizsgázott, miként a módszertani felkészítést végző csoport-, szeminárium, terepgyakorlat vezető szakemberek is. A terepgyakorlatok pedig mind idejében, mind módszertanában és kijelölt megvalósítási céljában kapcsolódtak a hallgatók elméleti, gyakorlati, módszertani felkészültségéhez. Az Önök előtt álló 34 munka beszámolóit tartalmukban és megjelenésükben méltán számíthatnak az olvasók, azaz az Önök figyelmére.

A szakmai vizsga alapja az egy éves terepgyakorlati munka, ami magában foglalja a helyzetfeltárást és a második félévre összpontosított beavatkozási tervet, és annak kivitelezését. Minden hallgató egy projektet készített. Ebben mindannyian otthonosan mozogtak. A helyzet és szükségletfeltárást során bátran alkalmazták a hallgatók az interjú, kérdőív, résztvevő megfigyelés, az egészségtérkép módszerét, és a szervezeti struktúra bemutatását. A hallgatók projektjük, és önmaguk helyi megismertetésében használták a plakát, a szóróanyag, a hírlevél adta lehetőségeket, és a személyes bemutatás módszereit, így az előadást, a csoportos beszélgetést és az egyéni tájékoztatást.

„Az elméleti ismereteim gyakorlati alkalmazása első ízben történt meg...” (írja *Geló Gábor*). „Az elmúlt három évben elsajátítottuk az egészségfejlesztői tevékenységeket, amit most kamatoztatni tudtunk...” (*Farkas Tamás*). „Így az elsődleges feladatomban az volt, hogy megismerjem a terepgyakorló hely szervezeti felépítését, az ott zajló munkatevékenységek jellegét, a tárgyi környezetet, majd elkészítsem a dolgozók egészségtérképét...” (*Galbács Petra*).

Az egészségfejlesztő projektek fele Szegeden, másik fele számos kis és középváros valamelyik szervezetében készült. A hallgatók bátran választottak ismeretlen terepet, de hasonlóan jelentős kihívást jelentett ismert intézménybe menni, mint pl. saját iskola. A szervezetek gazdagsága is példaértékű. A legtöbben közoktatási intézményben dolgoztak gyakorlatuk során, ezek között óvoda, iskola, kollégium is volt (12). Tíz hallgató piacorientált szervezetben valósította meg programját. Ezek a szervezetek a mamutcégektől, a néhány alkalmazottat foglalkoztató kft-ig széles skálán mozogtak. A többi hallgató egészségügyi, kulturális, szabadidő-sport, szociális és államigazgatási intézményben dolgozott e két félév során.

Hallgatóink programja több hasonló elemet mutatott, hisz a fő cél a terepgyakorlólhelyen választott célpopuláció életmódjának megismerése, és az egészséget szolgáló változások felmutatása, inspirálása és elindítása. A táplálkozás, a mozgás, az ergonómiai tanácsadás, a stressz-kezelés stb projektelemeinek megvalósításában a hallgatók szaktudása, fantáziája és saját személyisége is markánsan tetten érhető. „Megtanultam, hogy nem baj, ha nem minden tökéletes, az a fontos, hogy tapasztalatokkal gyarapodva fejlődni tudjunk.” (*Rozsnyói Gréta*). „Személyiségem nagyon sokat fejlődött az itt töltött idő alatt. Sikerült legyőznöm kezdeti félelmeimet, egyre bátrabban, határozottabban tudtam oda lépni a dolgozókhoz, volt tanáiraikhoz. Arra vagyok a legbüszkébb, hogy már nem, mint a volt tanítványukra, hanem mint egy szakemberre tekintenek rám.” (*Szevényi Beáta*). „Ismeretlen közegbe kerültem, és ennek köszönhetően nagyot fejlődött a kezdeményező képességem. Megtanultam nyitni az emberek felé, hogy jobban megismerjem őket.” (*Bollók Bernadett*). „Az én projektem a Figyeljünk magunkra! címet kapta. Fő törekvésem volt, hogy a pedagógusok megismerjék és elfogadják saját magukat. Erre több módszert is kitaláltam.” (*Sallay Laura*). „Persze más a tervezet és más a tényleges megvalósítás. A tervben egy pontosan megtervezett előre kiszámolt, kényelmes tempóban zajló programsorozat volt, aztán ez persze néhol átcsapott kökemény improvizációba és rögtönzésbe. Ám szerencsére a fő irányvonalak mellett maximálisan sikerült megmaradni...” (*Bagdi Balázs*)

E néhány rövid idézet is bepillantást enged abba, hogy mit jelent az egészségfejlesztés gyakorlati munkába adaptált formában, mit jelent a saját személyiséggel dolgozni az életmód tanácsadásban egy személlyel vagy egy kiscsoporttal. Reményeim szerint érzékelhetővé vált az is, hogy az elméleti, módszertani felkészülés és a terepgyakorlati tapasztalatok szerves egysége tette lehetővé hallgatóink számára, hogy mindezt megszólaltassák és ebben jól érezzék magukat is.

Szeged, 2017. szeptember 25

Benkő Zsuzsanna
Professor Emerita